ROCZNIKI POLSKIEGO TOWARZYSTWA MATEMATYCZNEGO
Seria II: WIADOMOŚCI MATEMATYCZNE XV (1972)

R. ENGELKING (Warszawa)

# Studenckie sympozjum z topologii ogólnej w Moskwie

W dniach 17—24 maja 1971 r. odbyło się w Moskwie polsko-rosyjskie studenckie sympozjum z topologii ogólnej. Inicjatywa wyszła od prof. A. Archangielskiego i Rady Młodych Uczonych (Sowieta Mołodych Uczonych) Uniwersytetu Moskiewskiego, która to organizacja za pośrednictwem ZSP zaprosiła do Moskwy 11 uczestników seminarium z topologii ogólnej, prowadzonego przez piszącego te słowa w Uniwersytecie Warszawskim. Jako gościa honorowego zaproszono również prof. K. Kuratowskiego. Ze strony rosyjskiej w sympozjum wzięło udział około 40 studentów oraz szereg pracowników naukowych, wśród których byli profesorowie A. Archangielski, M. Czoban, B. Jefimow, B. Pasynkow, W. Ponomarew i Ju. Smirnow. Z powodu choroby nie mógł niestety być obecny mistrz wszystkich topologów moskiewskich — prof. P. S. Aleksandrow.

Poza godzinnym wykładem profesora Kuratowskiego, *O przestrzeni podcontinuów danego continuum*, Polacy wygłosili 5 następujących 25-minutowych komunikatów o własnych wynikach:

K. Alster, *Uwagi o przekształceniach zwarto-nakrywających.*

J. Chaber, *Przeciwniezmienniczość zupełności w sensie Čecha.*

K. Nowiński, *Przekształcenia domknięte i uzwarcenie Freudenthala.*

R. Pol, *O położeniu przekształceń monotonicznych w przestrzeniach funkcyjnych.*

T. Przymusiński, *O metryzowalności przeciwobrazów przestrzeni metrycznych przy przekształceniach doskonałych, otwartych i zerowymiarowych.*

Studenci moskiewscy wygłosili 16 krótkich komunikatów, z których najciekawsze dla mnie były następujące:

G. Amirdżanow, *O faktoryzacji przekształceń określonych na iloczynach kartezjańskich.*

A. Kombarow, *O Σ-iloczynach.*

W. Małychin, *O ciasności i liczbie Suslina przestrzeni potęgowej.*

B. Szapirowski, *Kres górny mocy podprzestrzeni dyskretnych a własności topologiczne przestrzeni.*

W. Zołotarew, *O przekształceniach ilorazowych skończenie krotnych, przecięciu topologii i wymiarze.*

Ponadto wysłuchaliśmy czterech cyklów bardzo ciekawych i świetnie powiedzianych wykładów:

A. Archangielski, *Funkcje kardynalne w topologii ogólnej.*

B. Pasynkow, *Twierdzenia faktoryzacyjne w teorii wymiaru.*

W. Ponomarew, *Przestrzenie ekstremalnie niespójne i absoluty.*

Ju. Smirnow, *O uzwarceniach.*

Odczyty wygłosili również M. Antonowski, M. Czoban i W. Fedorczuk.

Jeśli idzie o poziom odczytów studenckich, to sądzę, że większość z nich mogłaby być z powodzeniem wygłoszona na III Sympozjum z Topologii Ogólnej w Pradze, światowym forum tej dyscypliny, które odbyło się we wrześniu tegoż roku. Oczywiście Polacy byli naukowo zdominowani przez Rosjan, ale też Moskwa jest bez wątpienia najsilniejszym na świecie ośrodkiem badań ogólnotopologicznych. Dość powiedzieć, że w ciągu roku akademickiego 1970/1971 prowadzono w Uniwersytecie Moskiewskim 5 seminariów z topologii ogólnej i kilka wykładów monograficznych; studenci moskiewscy zaczynają brać udział w seminariach specjalnych zwykle na drugim roku.

Atmosfera spotkania moskiewskiego była doskonała. Przyjemnie było patrzeć, jak ludzie, którzy dopiero co się poznali, z miejsca zaczynają się świetnie rozumieć i z zapałem pogrążają się w dyskusje o matematyce i mnóstwie innych rzeczy. Gospodarze przechodzili samych siebie w okazywaniu nam gościnności i serdeczności. Oprócz rozmów między posiedzeniami, bogatego programu rozrywek kulturalnych i całodniowej wycieczki do Abramcewa, zorganizowano spontanicznie kilka spotkań i spacerów po Moskwie, kończących się czasami o świcie. Wycieczka była utrzymana w tradycyjnym stylu moskiewskich „topołogiczeskich progułek", połączona z grą w piłkę nożną, kąpielą i ogniskiem.

Wydaje mi się, że wszyscy polscy uczestnicy wynieśli z sympozjum, oprócz wielu przyjemnych wrażeń, także wielką korzyść. Wiadomo, że zupełnie inaczej czyta się prace czy myśli o zagadnieniach autorów, których twarz można sobie w każdej chwili wyobrazić. Od trzech lat mówiliśmy na naszym seminarium o twierdzeniach Archangielskiego, Czobana, Filippowa, Ponomarewa — zobaczyć, że są to żywi, młodzi i bardzo sympatyczni ludzie, bez cienia próżności, poznać ich kolegów i uczniów, otrzeć się o silny i aktywny ośrodek, to chyba bardzo skuteczny bodziec do dalszej pracy. A o to przecież przede wszystkim szło.

W dniach 4-10 lipca 1972 r., tak jak planowano, odbyło się podobne spotkanie w Warszawie, z udziałem Rosjan oraz Węgrów, którzy bardzo się interesowali sympozjum moskiewskim. Spotkanie to nie ustępowało w niczym sympozjum w Moskwie.